Krajowa Administracja Skarbowa

SISC SYSTEM INFORMACYJNY SKARBOWO-CELNY

Instrukcja dotycząca realizacji usługi Tranzyt towarów w systemie NCTS2 PLUS

(FAZA 5 SYSTEMU KONTROLI TRANZYTU – NOWY SKOMPUTERYZOWANY SYSTEM TRANZYTOWY)

INSTRUKCJA DLA UŻYTKOWNIKÓW ZEWNĘTRZNYCH

WERSJA 1.02

Tabela 1 Metryka dokumentu

Elementy metryki	**Dane dokumentu**
Właściciel dokumentu	Ministerstwo Finansów Departament Ceł DC8/ NCTS2 PLUS
Nazwa dokumentu	Instrukcja dotycząca realizacji usługi Tranzyt towarów w systemie NCTS2 PLUS (faza 5 Systemu Kontroli Tranzytu – Nowy Skomputeryzowany System Tranzytowy) Wersja 1.02
Autor dokumentu	Ministerstwo Finansów Departament Ceł DC8
Wersja dokumentu	1.02
Data utworzenia dokumentu	30.09.2024
Data ostatniej modyfikacji	31.01.2025
Nazwa pliku	Instrukcja NCTS2 PLUS_Z_wer 1_02_2025_01_31
Liczba stron	33

Spis treści

Wstęp 9

Część 1. Zgłoszenie 10

1.1 Złożenie zgłoszenia 10

1.2 Nowy model danych w zgłoszeniach celnych (EUCDM) 12

1.3 Załączniki do zgłoszenia 12

Część 2. Urząd wyjścia 13

2.1 Zgłoszenie wyprzedzające (przed przedstawieniem towarów) 13

2.2 Przyjęcie zgłoszenia 13

2.3 Sprostowanie zgłoszenia 14

2.4 Obsługa zabezpieczenia 14

2.5 Tranzyt po wywozie 15

2.6 Zwolnienie do tranzytu 17

2.7 Procedura ciągłości działania (BCP) 17

Część 3. Upoważniony nadawca 20

3.1 Powiązanie z wywozem 20

3.2 Procedura ciągłości działania (BCP) 20

3.3 Powiązanie z wywozem w procedurze BCP (zasady krajowe) 22

Część 4. Urząd zdarzenia 23

Część 5. Urząd tranzytowy 25

Część 6. Urząd wyprowadzenia tranzytu 26

Część 7. Urząd przeznaczenia 27

7.1 Wynik kontroli w tranzycie 27

7.2 Tranzyt po wywozie 29

7.3 Powiązanie z AIS/IMPORT PLUS dla zgłoszeń 1 do 1 29

7.4 Procedura BCP 30

Część 8. Upoważniony odbiorca 30

8.1 Procedura BCP 31

Część 9. Postępowanie poszukiwawcze.....32

Spis rysunków

Rysunek 1 Wzór stempla stosowanego w przypadku procedury ciągłości działania. 19

Spis tabel

Tabela 1 Metryka dokumentu 2

Tabela 2 Słowniczek nazw i skrótów 5

Tabela 3 Wykaz komunikatów.....7

Tabela 2 Słowniczek nazw i skrótów

Nazwa	Znaczenie
AES/ECS2 PLUS	Automatyczny System Eksportu w Polsce
AIS/ICS	System Kontroli Importu w Polsce (obsługa przywozowych deklaracji skróconych)
AIS/IMPORT PLUS	Automatyczny System Importu w Polsce
BCP	Procedura ciągłości działania (dawniej procedura awaryjna)
Dane bezpieczeństwa i ochrony	Dane wymagane w UE dla towarów wprowadzanych na jej obszar i wyprowadzanych z obszaru
DSK	Deklaracja czasowego składowania
ECIP/SEAP	Platforma wymiany komunikatów elektronicznych z systemami operacyjnymi
EORI	Unikalny numer identyfikacji przedsiębiorców nadawany w UE
GRN (Guarantee Reference Number)	Identyfikator zabezpieczenia
Help Desk	Komórka organizacyjna zapewniająca wsparcie użytkowników systemu NCTS2 PLUS
Kanał BCP	Awaryjna platforma wymiany komunikatów z systemami operacyjnymi
KOMUNIKATOR +	Ujednolicony rejestr procedury awaryjnej zapewniający ograniczony zakres komunikacji ze zgłaszającymi
Konwencja o WPT	Konwencja z dnia 20 maja 1987 r. o wspólnej procedurze tranzytowej
Konwencja TIR	Konwencja celna z dnia 14 listopada 1975 r. dotycząca międzynarodowego przewozu towarów z zastosowaniem karnetów TIR
LRN	Lokalny numer ewidencyjny przesyłki
MRN (Master Reference Number)	Unikalny numer ewidencyjny operacji nadawany przez system
NCTS	Nowy Skomputeryzowany System Tranzytowy w rozumieniu unijnym
NCTS2 PLUS	Nowy Skomputeryzowany System Tranzytowy w Polsce

Nazwa	Znaczenie
Obszar Bezpieczeństwa	Państwa członkowskie UE oraz Szwajcaria, Norwegia, Islandia i Liechtenstein
OSOZ2	Ogólnopolski System Obsługi Zabezpieczeń
PDS (ang. ENS)	Przywozowa Deklaracja Skrócona
PUESC	Platforma Usług Elektronicznych Skarbowo-Celnych
TAD	Tranzytowy Dokument Towarzyszący
TIN	Numer Identyfikacyjny Przedsiębiorcy
UE	Unia Europejska
UPO	Urzędowe Poświadczenie Odbioru
UPP	Urzędowe Potwierdzenie Przedłożenia
WDS (ang. EXS)	Wywozowa Deklaracja Skrócona
WS	webservice
Wykaz pozycji	Integralna część dokumentu TAD

Tabela 3 Wykaz komunikatów

Nazwa	Znaczenie
IE004	Przyjęcie sprostowania zgłoszenia (wysyłany przez urząd wyjścia do zgłaszającego w odpowiedzi na IE013)
IE007	Zawiadomienie o przybyciu (wysyłany przez odbiorcę do urzędu przeznaczenia w procedurze uproszczonej i standardowej)
IE009	Decyzja o unieważnieniu zgłoszenia (przesyłany przez urząd wyjścia do zgłaszającego)
IE013	Sprostowanie danych zgłoszenia (wysyłany przez zgłaszającego do urzędu wyjścia)
IE014	Wniosek o unieważnienie zgłoszenia (wysyłany przez zgłaszającego do urzędu wyjścia)
IE015	Zgłoszenie tranzytowe (wysyłany przez zgłaszającego do urzędu wyjścia)
IE019	Niezgodności w urzędzie przeznaczenia (wysyłany przez urząd wyjścia do zgłaszającego)
IE022	Wezwanie do sprostowania zgłoszenia (wysyłany przez urząd wyjścia do zgłaszającego)
IE025	Zwolnienie z tranzytu (wysyłany przez urząd przeznaczenia do odbiorcy w miejscu przeznaczenia)
IE028	Potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia i nadanie numeru ewidencyjnego MRN (wysyłany przez urząd wyjścia do zgłaszającego)
IE029	Zwolnienie do procedury tranzytu (wysyłany przez urząd wyjścia do zgłaszającego)
IE035	Powiadomienie o rozpoczęciu procedury poboru (wysłany przez urząd wyjścia do zgłaszającego)
IE043	Zezwolenie na rozładunek (wysyłany przez urząd przeznaczenia do upoważnionego odbiorcy)
IE044	Uwagi rozładunkowe (wysyłany przez upoważnionego odbiorcę do urzędu przeznaczenia)
IE045	Zawiadomienie o zamknięciu operacji tranzytowej (wysyłany przez urząd wyjścia do zgłaszającego)
IE051	Odmowa zwolnienia do tranzytu (wysyłany przez urząd wyjścia do zgłaszającego)
IE054	Wniosek o zwolnienie przesyłki do tranzytu (wysyłany przez zgłaszającego do urząd wyjścia po stwierdzeniu drobnych rozbieżności)
IE055	Zabezpieczenie nieważne (wysyłany przez urząd wyjścia do zgłaszającego)

Nazwa	Znaczenie
IE056	Odrzucenie komunikatu przez urząd wyjścia
IE057	Odrzucenie komunikatu przez urząd przeznaczenia
IE060	Informacja o kontroli towarów *(wysyłany przez urząd wyjścia do zgłaszającego)*
IE140	Zapytanie do podmiotu o nie zakończoną operację tranzytową (wysyłany przez urząd wyjścia/ urząd poszukiwania/poboru do zgłaszającego)
IE141	Odpowiedź na zapytanie do podmiotu o nie zakończoną operację tranzytową (wysyłany przez zgłaszającego do urzędu wyjścia/ urzędu poszukiwania/poboru)
IE182	Powiadomienie o zdarzeniu do zgłaszającego (wysyłany przez urząd wyjścia do zgłaszającego)
IE280	Powiadomienie o przeładunku (wysyłany przez podmiot do urzędu zdarzenia)
IE906	Informacja o błędach w wysłanym komunikacie
IE928	Potwierdzenie zapisania danych zgłoszenia w systemie (wysyłany przez urząd wyjścia do zgłaszającego)
IE529	Zwolnienie do wywozu w systemie wywozowym (wysyłany przez system AES/ECS2 PLUS do zgłaszającego)

Wstęp

Instrukcja przeznaczona jest dla użytkowników zewnętrznych systemu NCTS2 PLUS.

W stosunku do funkcjonalności systemu NCTS2 wprowadzono zmiany związane z unijną fazą 5 systemu NCTS oraz zmiany związane z nowymi funkcjonalnościami krajowymi:

- nowe wymogi dot. danych w komunikatach, w tym nowa grupa danych Przesyłka (House Consignment) i obligatoryjne kody towarów w zgłoszeniach tranzytowych T1, T2 i T2F,
- obsługa zgłoszenia wyprzedzającego (przed przedstawieniem towarów),
- obsługa zdarzeń podczas przewozu, w tym komunikacja elektroniczna dot. przeładunków,
- interfejs z systemem AES/ECS2 PLUS w scenariuszu tranzyt po wywozie (rozwiązanie unijne),
- obsługa w zakresie wyprowadzenia tranzytu (dane bezpieczeństwa i ochrony),
- częściowe zwolnienie towarów (partiami) w urzędzie przeznaczenia,
- *nowy interfejs z systemem AIS/IMPORT PLUS*[1],
- obsługa tranzytu kolejowego w związku z odejściem od stosowania listu przewozowego CIM jako zgłoszenia tranzytowego,
- nowe uproszczenie w transporcie kolejowym, lotniczym lub morskim: zgłoszenie ze zmniejszoną liczbą danych,
- zasady procedury ciągłości działania.

W zakresie stosowania procedury tranzytu uzupełniająco do Instrukcji należy korzystać z „Podręcznika Tranzytowego" dostępnego na stronach https://www.podatki.gov.pl/clo/informacje-dla-przedsiebiorcow/procedury-celne/procedura-tranzytu/.

1 Funkcjonalność będzie miała zastosowanie od wdrożenia systemu AIS/IMPORT PLUS

Część 1. Zgłoszenie

1.1 Złożenie zgłoszenia

Zgłoszenie tranzytowe w formie komunikatu IE015 jest obligatoryjne dla operacji:

- tranzytu unijnego T1, T2 i T2F w transporcie drogowym i kolejowym. W transporcie morskim i lotniczym komunikat IE015 jest obligatoryjny, gdy operator morski lub lotniczy nie złoży zgłoszenia tranzytowego w ramach pozwolenia na stosowanie elektronicznego dokumentu przewozowego jako zgłoszenia celnego (uproszczenie ETD, poza systemem NCTS);
- TIR na obszarze celnym UE (wraz z obsługą papierowego karnetu TIR).

Zgłaszający może złożyć zgłoszenie tranzytowe w formie papierowej (na dokumencie TAD) tylko w sytuacji:

- niedostępności systemu NCTS2 PLUS,
- awarii aplikacji po stronie zgłaszającego,
- przewozu towarów przez podróżnych.

Podmioty wymieniają komunikaty z systemem NCTS2 PLUS z wykorzystaniem: Platformy Usług Elektronicznych Skarbowo-Celnych (PUESC), interfejsu niewizualnego (webservice WS) lub poczty elektronicznej. Wymieniający komunikaty powinni mieć:

- konto e-Klienta na PUESC, gdzie zarejestrowane są dane osób wymieniających komunikaty (rejestracja nie dotyczy posiadaczy karnetów TIR składających zgłoszenie poprzez aplikację TIR-EPD dostarczoną przez Międzynarodową Unię Transportu Drogowego IRU),
- aplikację do wymiany komunikatów zgodnych z dostępną na PUESC specyfikacją XML dla systemu NCTS2 PLUS.

Komunikat IE015 powinien zawierać dane kompletne i logiczne. Zgłaszający powinni zwrócić szczególną uwagę na poprawność danych:

- kody towarów: w tranzycie unijnym (T1, T2 i T2F) - obligatoryjne, w tranzycie TIR - fakultatywne (zalecane),
- numery środków transportu,
- w scenariuszu tranzyt po wywozie: deklarowany urząd wyprowadzenia,

– w operacjach wspólnego tranzytu2: deklarowane urzędy tranzytowe (powinien być podany urząd celny wjazdu na kolejny obszar celny),
– dane bezpieczeństwa i ochrony:

Zgłaszający może podać w komunikacie IE015 dane bezpieczeństwa i ochrony w elemencie *Bezpieczeństwo* przy użyciu kodów: 1 – PDS (Przywozowa Deklaracja Skrócona), 2 – WDS (Wywozowa Deklaracja Skrócona), 3 – PDS i WDS. Zgłaszający może też podać kod 0 – Bez danych bezpieczeństwa i ochrony.

Kierunek przywóz: w urzędzie granicznym zgłaszający może podać dane bezpieczeństwa i ochrony, jeżeli dane te nie były złożone wcześniej w systemie AIS/ICS lub w ramach deklaracji czasowego składowania (DSK) w systemie AIS/IMPORT PLUS. Jeżeli dane były złożone w ramach PDS lub DSK, to w komunikacie IE015 w elemencie „*Dokumenty poprzednie*" zgłaszający powinien podać ich identyfikatory.

Kierunek wywóz: zgłaszający może podać dane bezpieczeństwa i ochrony, jeżeli towary nie były wcześniej objęte zgłoszeniem wywozowym w systemie AES/ECS2 PLUS lub w systemie wywozowym innego państwa członkowskiego.

Zgłaszający nie podaje urzędu wyprowadzenia tranzytu, jeżeli komunikat IE015 nie zawiera danych bezpieczeństwa lub zawiera tylko dane ENS (Bezpieczeństwo = 0 lub 1).

Uwaga: W przypadku gdy operacja tranzytowa wiąże się jednocześnie z wprowadzeniem i wyprowadzeniem towarów z UE zadeklarowanie w komunikacie IE015 danych *Bezpieczeństwo* kod 1 nie zwalnia z obowiązku złożenia odrębnej WDS w urzędzie granicznym.

Uwaga: dane bezpieczeństwa i ochrony nie są wymagane w przewozach towarów z i do Szwajcarii, Norwegii, Islandii, Liechtensteinu (kraje te należą do tzw. Obszaru Bezpieczeństwa), Andory lub San Marino (kraje te stosują zasady tranzytu unijnego na podstawie odrębnych umów z Unią Europejską).

– urząd wyprowadzenia tranzytu: należy zadeklarować w przypadku gdy zgłoszenie zawiera dane WDS gdy towar będzie opuszczał Obszar Bezpieczeństwa i wjeżdżał (lub wjeżdżał ponownie) na teren kraju WPT nienależącego do Obszaru Bezpieczeństwa (tj. Wielka Brytania - GB, Macedonia Północna, Serbia, Turcja, Ukraina, Gruzja).

2 Obejmujące jeden lub więcej z wymienionych krajów-stron Konwencji o wspólnej procedurze tranzytowej: Szwajcaria (wraz z Liechtenstein), Norwegia, Islandia, Turcja, Macedonia Północna, Serbia, Wielka Brytania, Ukraina i Gruzja.

– zmniejszoną liczbę danych:

  W transporcie kolejowym, lotniczym lub morskim zgłaszający może posiadać pozwolenie na stosowanie zgłoszenia tranzytowego ze zmniejszoną liczbą danych. Zgłaszający w elemencie *Pozwolenia* powinien podać numer pozwolenia.

1.2 Nowy model danych w zgłoszeniach celnych (EUCDM)

System NCTS2 PLUS wymienia komunikaty w ramach nowego modelu danych zgodnie z unijnym kodeksem celnym. Struktura komunikatu IE015 odwzorowuje relacje pomiędzy uczestnikami handlu i oparta jest na trójpoziomowym widoku przewożonego towaru (Operacja tranzytowa/Przesyłki>Przesyłka „n”

Poziom 1: Operacja tranzytowa/Przesyłki – całość towaru, ładunek transportowany między wysyłającym a odbiorcą, objęty jednym zgłoszeniem tranzytowym (n=1);

Poziom 2: Przesyłka „n” - partia lub partie towaru w ramach zgłoszenia tranzytowego od jednego sprzedającego/nadawcy do jednego kupującego/odbiorcy, obejmująca pozycje towarowe (n = 1..1999);

Poziom 3: Pozycja „n” - przeznaczona dla konkretnego odbiorcy/kupującego (n = 1...999). Pozycje towarowe są identyfikowane przez numer kolejny w ramach Przesyłki „n” oraz numer kolejny w ramach całego zgłoszenia. Maksymalna liczba pozycji towarowych w jednym zgłoszeniu tranzytowym nie może być większa niż 1999.

1.3 Załączniki do zgłoszenia

Zgłaszający powinien podać, zgodnie z wytycznymi „Dokumenty przedkładane na potrzeby obsługi elektronicznych zgłoszeń celnych” dostępnymi na PUESC:

– dokumenty poprzednie (PreviousDocument): kody ze słownika CL214 (unijne) i/lub PL214 (krajowe) a na poziomie przesyłki spedytorskiej (HouseConsignment) kody ze słownika CL228,

– dokumenty załączone (SupportingDocument): kody ze słownika CL213 (unijne) i/lub PL213 (krajowe), deklarujemy tu np. świadectwa CHED lub inne dokumenty wymagane w obrocie z krajami trzecimi,

– dokumenty transportowe (TransportDocument): kody ze słownika CL754,

– informacje dodatkowe (AdditionalInformation): kody ze słownika CL239 (unijne) i/lub PL239 (krajowe),

– dodatkowe odniesienia (AdditionalReference): kody ze słownika CL380 (unijne).

Część 2. Urząd wyjścia

Jeżeli komunikat IE015 jest prawidłowy pod względem technicznym i formalnym, zgłaszający otrzymuje z ECIP/SEAP UPP oraz z systemu NCTS2 PLUS komunikat IE928 „Potwierdzenie zapisania danych zgłoszenia w systemie". Na tym etapie elementem identyfikującym zgłoszenie jest numer LRN.

2.1 Zgłoszenie wyprzedzające (przed przedstawieniem towarów)

Zgłaszający może przesłać komunikat IE015 wyprzedzająco na 30 dni przed przedstawieniem towarów z podaną w elemencie *Dodatkowy typ zgłoszenia* wartością „D".

Uwaga: wartość „D" nie jest możliwa w scenariuszu tranzyt po wywozie.

Po odebraniu komunikatu IE928 „Potwierdzenie zapisania danych zgłoszenia w systemie" zgłaszający powinien w ciągu 30 dni przesłać komunikat IE170 „Informacja o przedstawieniu towarów".

Na tym etapie zgłaszający posiadający pozwolenie AEO może otrzymać komunikat IE060 „Decyzja o kontroli towarów".

Po przesłaniu komunikatu IE170 zgłaszający otrzymuje komunikat IE028 z nadanym numerem MRN. Jeżeli zgłaszający nie prześle komunikatu IE170 przed upływem 30 dniowego otrzymuje komunikat IE056 „Odrzucenie zgłoszenia".

W trakcie biegu 30 dniowego zgłaszający może przysłać:

- komunikat IE013 „Korekta danych zgłoszenia". Przesłanie komunikatu IE013 nie resetuje 30-dniowego timera na przedstawienie towarów;
- komunikat IE014 „Wniosek o unieważnienie zgłoszenia": zgłaszający otrzymuje komunikat IE009 „Decyzja o unieważnieniu".

2.2 Przyjęcie zgłoszenia

Zgłaszający otrzymuje komunikat IE028.

Uwaga: w operacjach TIR za wiążące uznaje się dane zawarte w karnecie TIR. W przypadku rozbieżności pomiędzy danymi w systemie a karnetem TIR powstałych w wyniku oczywistych błędów i nie na tyle istotnych, aby wymagały przesłania nowego komunikatu IE015, urząd wyjścia może dokonać korekty danych zgłoszenia na podstawie danych karnetu TIR. W sytuacji istotnych rozbieżności pomiędzy danymi w elektronicznym zgłoszeniu TIR a karnetem TIR zgłaszający otrzymuje komunikat IE056 „Odrzucenie komunikatu przez urząd wyjścia".

W urzędzie granicznym dane bezpieczeństwa i ochrony mogą być złożone w komunikacie IE015 w elemencie *Bezpieczeństwo* lub w oddzielnej PDS. W przypadku PDS w komunikacie IE015 w elemencie *Poprzedni dokument* powinny być podany numer MRN z PDS.

2.3 Sprostowanie zgłoszenia

Zgłaszający może przesłać sprostowanie komunikatem IE013. Wysyłka komunikatu IE013 jest możliwa tylko pomiędzy odebraniem komunikatu IE028 a odebraniem komunikatu IE060 „Decyzja o kontroli towarów". Sprostowanie danych towaru wymaga zaakceptowania przez oddział celny. Sprostowanie to jednak nie może spowodować by zgłoszenie tranzytowe dotyczyło innych towarów niż pierwotnie zgłoszone.

2.4 Obsługa zabezpieczenia

Zgłaszający podaje rodzaj zabezpieczenia:

0 - zwolnienie z obowiązku złożenia zabezpieczenia,

1 - zabezpieczenie generalne,

2 - zabezpieczenie pojedyncze w formie zobowiązania złożonego przez gwaranta,

3 - zabezpieczenie pojedyncze w gotówce lub w formie innego środka płatności uznanego przez organy celne za równoważny z depozytem w gotówce,

4 - zabezpieczenie pojedynczego w formie karnetów,

5 - zwolnienie z obowiązku złożenia zabezpieczenia w przypadku, gdy kwota należności celnych przywozowych lub wywozowych, która ma być zabezpieczona nie przekracza określonego progu wartości statystycznej dla zgłoszenia,

8 - zwolnienie niektórych organów publicznych z obowiązku złożenia zabezpieczenia,

B - zabezpieczenie złożone dla towarów wysyłanych w ramach procedury TIR,

C - zwolnienie z obowiązku złożenia zabezpieczenia dla towarów przesyłanych stałym transportem przesyłowym.

Dla rodzaju 0 lub 1 zgłaszający powinien podać: numer GRN, kod dostępu oraz kwotę obciążenia (długu, który może powstać).

Jeżeli urząd wyjścia ustali, że podana kwota jest niewystarczająca, zgłaszający otrzymuje komunikat IE055 „Zabezpieczenie nieważne". System oczekuje od zgłaszającego komunikatu IE013 lub IE014. Brak przesłania komunikatu w wymaganym czasie skutkuje przejściem zgłoszenia do statusu „Nie zwolniono".

Dla rodzaju zabezpieczenia 3 zgłaszający powinien podać numer GRN, kwotę i kod dostępu[3]

2.5 Tranzyt po wywozie

Obsługa tranzytu po wywozie możliwa jest wyłącznie, gdy komunikat IE015:

a) nie jest złożony jako zgłoszenie wyprzedzające przed przedstawieniem towarów (w elemencie *Dodatkowy typ deklaracji* nie podano wartości "D"),

b) zawiera przynajmniej jeden numer MRN zgłoszenia wywozowego (zadeklarowany z kodem N830) w elemencie *Dokument poprzedni*, przy czym:

- jeśli zostanie on zadeklarowany na poziomie *Przesyłka* „n" /HouseConsignment/, to w elemencie *Dokument poprzedni* dla wszystkich pozycji towarowych z tej przesyłki należy ponownie podać kod "N830" z tym samym MRN wywozowym oraz ilością towaru (w kg) i nr pozycji ze zgłoszenia w systemie wywozowym
- jeśli zostanie on zadeklarowany na poziomie *Przesyłki* /Consignment/to w elemencie *Dokument poprzedni* dla każdej pozycji towarowej ze zgłoszenia należy ponownie podać kod "N830" z tym samym MRN wywozowym oraz ilością towaru (w kg) i nr pozycji ze zgłoszenia w systemie wywozowym,
- jeśli zostanie on zadeklarowany na poziomie pozycji towarowej to każda pozycja towarowa może odwoływać się do innego MRN wywozowego.

Tranzyt po wywozie stosuje się również w procedurze uproszczonej, jeżeli zgłoszenie zawiera informację o lokalizacji towarów.

Obsługa tranzytu po wywozie przebiega odmiennie w zależności od tego, czy jest to tranzyt zewnętrzny (T1 lub TIR) czy wspólny/wewnętrzny (T2):

– **w tranzycie zewnętrznym** (dla T1 – po powrotnym wywozie lub po wywozie dotyczącym towarów akcyzowych; dla TIR – po wywozie lub po powrotnym wywozie): operacja wywozowa zostaje zamknięta po zwolnieniu towarów do tranzytu;

– **w tranzycie wspólnym/wewnętrznym** (T2 - tranzyt wspólny, tj. do kraju-strony Konwencji o wspólnej procedurze tranzytowej; tranzyt wewnętrzny lub T2F): operacja wywozowa zostaje zamknięta dopiero po otrzymaniu wyników kontroli z urzędu przeznaczenia.

Uwaga: co do zasady tranzyt wewnętrzny nie jest poprzedzony zgłoszeniem wywozowym, ponieważ dotyczy przewozu towarów o statusie celnym unijnym

3 Funkcjonalność będzie miała zastosowanie od uruchomienia nowego sposobu obsługi zabezpieczenia pojedynczego w systemie OSOZ.

z jednego miejsca w UE do drugiego miejsca w UE przez terytorium kraju-strony Konwencji o WPT; jednakże jest przypadek stosowania tranzytu wewnętrznego po procedurze wywozu - jeżeli towar unijny jest przewożony z jednego miejsca w UE do drugiego miejsca w UE przez terytorium kraju-strony Konwencji o WPT i operacja tranzytowa ma się zakończyć w urzędzie przeznaczenia granicznym UE celem następnego bezpośredniego wyprowadzenia do kraju trzeciego, np. towar unijny z Polski jest obejmowany T2 z przewozem przez Szwajcarię do urzędu przeznaczenia w porcie morskim we Włoszech, gdzie po zakończeniu operacji T2 towar będzie bezpośrednio załadowany na statek celem przewiezienia towaru do kraju trzeciego).

Zgłoszenie T2F obsługiwane jest analogicznie jak T2. W przypadku zgłoszenia mieszanego T, proces obsługi tranzytu po wywozie toczy się równolegle dwiema ścieżkami – tak jak dla T1 i T2.

W tranzycie wewnętrznym urząd wyjścia waliduje, czy deklarowany urząd przeznaczenia jest właściwy. Właściwym urzędem przeznaczenia jest urząd, który:

– znajduje się na obszarze celnym UE i posiada rolę urzędu wyprowadzenia (EXT), lub

– znajduje się na terytorium kraju-strony Konwencji o WPT.

Uwaga: Tranzyt po wywozie dla towarów akcyzowych

W przypadku wywozu towarów akcyzowych możliwe jest stosowanie wyłącznie tranzytu zewnętrznego po wywozie, w szczególności T1 lub TIR (z zastrzeżeniem towarów wykluczonych z przewozów TIR).

W takim przypadku jako urząd wyprowadzenia należy wskazywać urząd wyjścia dla procedury tranzytu. Otwarcie procedury tranzytu zewnętrznego „zamknie" procedurę wywozu, ale towary przewożone w tranzycie będą miały status towarów nieunijnych.

Stosowanie tranzytu wspólnego/wewnętrznego T2 po wywozie dla towarów akcyzowych nie jest możliwe.

Zgłaszający może komunikatem IE013 zmienić zadeklarowane wcześniej w elemencie *Dokument poprzedni* numery MRN operacji wywozowych: jeżeli numery te będą niewłaściwe zgłaszający otrzymuje komunikat IE022 "Wezwanie do sprostowania zgłoszenia"; zgłaszający powinien ponownie przysłać komunikat IE013, a jeżeli tego nie zrobi, operacja tranzytowa nie zostanie zwolniona.

2.6 Zwolnienie do tranzytu

Urząd wyjścia:

- wyznacza termin na dostarczenie towarów do miejsca przeznaczenia: czas potrzebny na transport uwzględniający warunki przewozu,
- podejmuje decyzję o nałożeniu zamknięć.

Uwaga:

W transporcie kolejowym urząd wyjścia nie nakłada zamknięć, jeżeli zgłaszającym jest przedsiębiorstwo kolejowe, które stosuje swoje zamknięcia.

W celu zapewnienia unikalności numerów zamknięć w zgłoszeniu tranzytowym, w przypadku stosowania jednej plombownicy ołowianej wielokrotnie na jeden środek transportu (nałożenie więcej niż jednego zamknięcia urzędowego), przy numerze plomby stosuje się dopisek z numerem sekwencyjnym.

Zgłaszający otrzymuje komunikat IE029 „Zwolnienie do procedury tranzytu" zawierający TAD (z Wykazem pozycji) w formie pliku PDF. Zgłaszający powinien sam przekazać TAD przewoźnikowi.

W przypadku operacji TIR urząd wyjścia wypełnia odpowiednie odcinki karnetu TIR zgodnie z „Instrukcją w zakresie stosowania procedury TIR". W szczególności, w polu 21 karnetu TIR i w polu 2 na grzbiecie karnetu TIR wpisany jest numer MRN.

Zgłaszający, na uzasadnioną prośbę, może otrzymać jeden egzemplarz „Kopii urzędowej" TAD z naniesioną adnotacją „Alternatywny dowód".

Po zwolnieniu do tranzytu zgłaszający nie może stosować komunikatu IE014.

2.7 Procedura ciągłości działania (BCP)

Informacje o wystąpieniu awarii ogólnokrajowej albo utrudnień ogólnopolskich (planowanych lub wynikających z sytuacji awaryjnych) publikowane są na stronach PUESC.

Jeżeli po wysłaniu komunikatu IE015 zgłaszający nie otrzyma UPO/UPP nie może samodzielnie przejść na stosowanie procedury BCP. Zgłaszający powinien najpierw wyjaśnić z HelpDesk przyczyny problemu i ustalić tryb postępowania.

W przypadku ogłoszenia:

- awarii ogólnokrajowej: zgoda na zastosowanie procedury BCP udzielana jest „z urzędu" i nie wymaga odrębnego wniosku zgłaszającego o przejście na tryb awaryjny. Jeżeli zgłoszenie zostało przyjęte (zgłaszający otrzymał komunikat IE028), ale awaria powoduje, że dalsza obsługa operacji nie jest kontynuowana, rekomenduje się zaczekanie do zakończenia awarii. Gdy nie jest to możliwe (np. ze względu na rodzaj lub przeznaczenie towaru) zgłaszający może zastosować procedurę BCP pamiętając jednocześnie, żeby po zakończeniu awarii ustalić status zgłoszenia, którego obsługa uległa wstrzymaniu (może zachodzić potrzeba unieważnienia zgłoszenia w wyniku zdublowania zgłoszeń);

- utrudnień ogólnopolskich (jest to stan niesprawności systemu w znacznym stopniu utrudniający prawidłowe jego funkcjonowanie): decyzję o przejściu na procedurę BCP podejmuje urząd wyjścia;

- awarii lokalnej dotyczącej danego oddziału celnego: decyzję o przejściu na procedurę BCP podejmuje urząd wyjścia.

Stosowanie systemu KOMUNIKATOR+:

System KOMUNIKATOR+ stosuje się tylko do komunikatu IE015. System KOMUNIKATOR+ stosuje się niezależnie od tego, czy operacja kierowana jest do polskiego, czy do zagranicznego urzędu przeznaczenia.

Szczegółowe informacje dotyczące stosowania systemu KOMUNIKATOR+ zawarte są w dokumencie „Realizacja procedury awaryjnej w systemach AIS/IMPORT, AES/ECS2 i NCTS2 z wykorzystaniem systemu KOMUNIKATOR+" dostępnym na PUESC.

I poziom (KOMUNIKATOR+):

Każdy z oddziałów CUDO posiada adres mailowy dedykowany tylko procedurze awaryjnej. Adresy mailowe OC CUDO posiadają strukturę PLXXXXXX_proc_awaryjna@komunikator.mf.gov.pl, gdzie PLXXXXXX oznacza kod OC. Zasadą jest, że jedna wiadomość mailowa dotyczy jednego komunikatu IE015 oraz fakultatywnie załączników w formacie PDF. Zgłaszający dostaje automatyczną wiadomość na adres mailowy, z którego przesłano zgłoszenie, o przekazaniu zgłoszenia do obsługi z informacją, że o dalszych etapach obsługi będzie informowany w odrębnych wiadomościach. System odrzuca wiadomości, jeżeli załączony zostanie więcej niż jeden plik XML lub nie zostanie załączony ani jeden plik XML.

System KOMUNIKATOR+ automatycznie wysyła do zgłaszającego wiadomości mailowe o kluczowych etapach obsługi zgłoszenia, tj. przyjęcie wiadomości mailowych i przekazanie zgłoszenia do obsługi, przyjęcie zgłoszenia, wytypowanie do kontroli i zwolnienie towarów.

W przypadku niedostępności systemu KOMUNIKATOR+ stosowane są zasady procedury BCP II poziom.

W przypadku awarii systemu OSOZ2 lub zagranicznego systemu obsługującego zabezpieczenie, zgłaszający powinien powiadomić Help Desk podając numer MRN, numer EORI/TIN osoby uprawnionej i numer GRN oraz przedstawić poświadczenie zabezpieczenia TC 31 lub TC 33.

II poziom (obsługa dokumentowa):

W przypadku niedostępności systemu NCTS2 PLUS operacje realizowane są w całości poza systemem – na dokumencie TAD. W polu MRN TAD (2 karty) lub na grzbiecie odcinka nr 1 karnetu TIR oraz w polu „Do użytku służbowego" odcinka nr 2 karnetu TIR urząd wyjścia przystawia stempel o treści:

Rysunek 1 Wzór stempla stosowanego w przypadku procedury ciągłości działania.

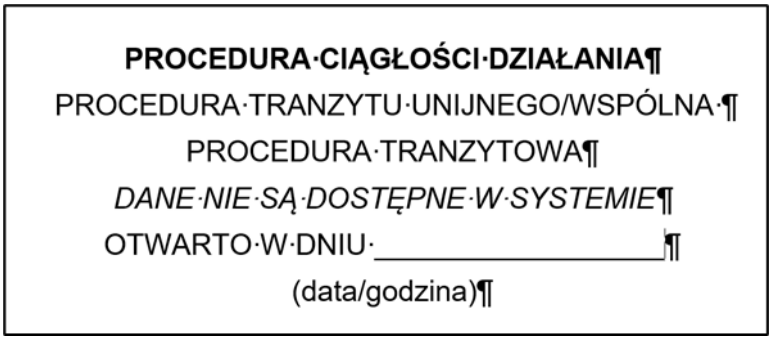

Zgłaszający powinien przedstawić poświadczenie zabezpieczenia TC 31 lub TC 33.

Część 3. Upoważniony nadawca

Upoważniony nadawca może otwierać operacje poza godzinami pracy nadzorującej jednostki celnej, jeżeli pozwolenie tak stanowi. Upoważniony nadawca może:

przesłać komunikat IE015 z wartością „D”,

stosować zasady tranzyt po wywozie.

Upoważniony nadawca samodzielnie:

- wyznacza termin na dostarczenie towarów,
- nakłada zamknięcia, jeżeli pozwolenie tak stanowi (przedsiębiorstwo kolejowe będące upoważnionym nadawcą stosuje własne zamknięcia).

  W celu zapewnienia unikalności numerów zamknięć w zgłoszeniu tranzytowym, w przypadku stosowania jednej plombownicy ołowianej wielokrotnie na jeden środek transportu (nałożenie więcej niż jednego zamknięcia urzędowego), przy numerze plomby należy stosować dopisek z numerem sekwencyjnym.

Pozwolenie określa czas automatycznego zwolnienia do tranzytu. Automatyczne zwolnienie do tranzytu zostaje zatrzymane w przypadku odebrania komunikatu IE060.

Upoważniony nadawca może przesłać komunikat IE013, co skutkuje ponownym uruchomieniem czasomierza zwolnienia do tranzytu.

3.1 Powiązanie z wywozem

Zasady powiązania operacji tranzytowej z wywozem przedstawione zostały w rozdziale 2.5. Upoważniony nadawca, dodatkowo deklaruje w elemencie Informacja dodatkowa kod EXP09.

3.2 Procedura ciągłości działania (BCP)

Upoważniony nadawca stosuje ogólne zasady dotyczące procedury BCP. Jeżeli objęcie procedurą tranzytu następuje po procedurze wywozu możliwość stosowania procedury BCP istnieje wyłącznie w sytuacji, gdy urząd wywozu jest tożsamy z urzędem wyprowadzenia (i otwarcia procedury tranzytu). Jeżeli urząd wywozu nie jest tożsamy z urzędem wyprowadzenia, uproszczonego zamknięcia procedury wywozu i otwarcia procedury tranzytu nie można stosować:

- w stosunku do wywozów otwartych w urzędzie wywozu w procedurze BCP, oraz
- gdy ze względu na awarię systemu wywozowego po stronie urzędu celnego urząd przedstawienia (otwarcia procedury tranzytu) nie jest w stanie systemowo obsłużyć przedstawienia towarów.

W sytuacji niedostępności systemu KOMUNIKATOR+ (I poziom) upoważniony nadawca stosuje zasady procedury BCP II poziom - powinien przesłać do jednostki celnej nadzorującej miejsce uznane powiadomienie o wysyłce towarów zgodnie z warunkami określonymi w pozwoleniu na stosowanie uproszczenia:

- **w tranzycie unijnym (T1/T2):**

  Powiadomienie powinno mieć formę kopii/skanu karty zgłoszenia tranzytowego na dokumencie TAD numerem z rejestru powiadomień dla systemu NCTS2 PLUS prowadzonego przez upoważnionego nadawcę według struktury XXXXXXXXXXXXXXXXX\NNNNNN, gdzie X oznacza 17 znakowy numer pozwolenia na stosowanie uproszczenia, N oznacza 6 znakowy numer kolejny rejestru. Pozwolenie na stosowanie uproszczenia może alternatywnie określić, że upoważniony nadawca nie przekazuje powiadomienia o wysyłce towarów. Zwolnienie do procedury tranzytu następuje w czasie określonym w pozwoleniu (o ile nie została podjęta decyzja o kontroli towarów). Powiadomienie o wysyłce towarów, o ile dotyczy, oraz kopia karty TAD dostarczona przez upoważnionego nadawcę w terminie określonym w pozwoleniu, powinny zostać zarchiwizowane w jednostce celnej nadzorującej upoważnionego nadawcę.

  Na kartach TAD, upoważniony nadawca w szczególności nanosi:

  – stempel „Procedura ciągłości działania", zgodnie z zasadami określonymi w pkt. 2.9,

  – specjalną pieczęć stosowaną przez upoważnionego nadawcę, o której mowa w zał. 72-04 do rozporządzenia wykonawczego, podając wymagane informacje, w szczególności numer ewidencyjny operacji tranzytowej oraz podpis,

  – adnotację „Upoważniony nadawca – 99206" oraz wyniki kontroli A3.

  Zgłoszenie, którego dane zostały zarejestrowane w systemie przed wystąpieniem awarii systemu, powinno zostać unieważnione na wniosek upoważnionego nadawcy;

- **w tranzycie TIR:**

  W przypadku braku możliwości przesłania zgłoszenia elektronicznie operacja realizowana jest poza systemem wyłącznie na karnecie TIR.

  Powiadomienie o zamiarze otwarcia operacji TIR następuje poprzez przesłanie w sposób uzgodniony z urzędem kopii/skanu odcinka nr 1 karnetu TIR opatrzonego w polu 21 i na grzbiecie karnetu TIR numerem z rejestru powiadomień dla systemu NCTS2 PLUS prowadzonego przez upoważnionego nadawcę zapisanego w formacie XXXXXXXXXXXXXXXXX\NNNNNN, gdzie X oznacza numer pozwolenia na stosowanie uproszczenia – 17 znaków, N oznacza numer kolejny rejestru – 6 znaków.

Na karnecie upoważniony nadawca przystawia stempel „Procedura ciągłości działania", zgodnie z zasadami określonymi w pkt. 2.9.

Zwolnienie towarów do procedury TIR następuje w terminie określonym w pozwoleniu (o ile nie została podjęta decyzja o kontroli towarów).

Upoważniony nadawca TIR w procedurze awaryjnej powinien przekazać w terminie określonym w pozwoleniu odcinek nr 1 karnetu TIR do urzędu wyjścia, gdzie archiwizowany jest wraz z powiadomieniem oraz przesłanym w późniejszym terminie odcinkiem nr 2.

3.3 Powiązanie z wywozem w procedurze BCP (zasady krajowe)

Jeżeli nie działa system NCTS2 PLUS, ale działa system AES/ECS2 PLUS, upoważniony nadawca przekazuje na wskazany przez oddział celny adres e-mail powiadomienie o wysyłce towarów i jednocześnie wysyła do systemu AES/ECS2 PLUS zgłoszenie z kodem „EXP08", po którym podawany jest numer operacji z rejestru powiadomień. Otrzymanie przez podmiot komunikatu IE529 jednoznaczne jest ze zwolnieniem towarów zarówno do operacji wywozu, jak i operacji tranzytu, natomiast jego brak w terminie określonym w pozwoleniu na stosowanie procedury uproszczonej w wywozie oznacza konieczność oczekiwania na dalsze działania ze strony urzędu celnego (w zakresie wywozu lub tranzytu).

Jeżeli nie działają jednocześnie systemy AES/ECS2 PLUS i NCTS2 PLUS upoważniony nadawca przekazuje na wskazany przez oddział celny adres e-mail skan zgłoszenia wywozowego oraz powiadomienie o wysyłce towarów w tranzycie. W zgłoszeniu wywozowym po kodzie „EXP08" zgłaszający powinien podać numer operacji z rejestru operacji awaryjnych dla procedury tranzytu, a w powiadomieniu o wysyłce towarów w tranzycie po kodzie „EXP09" numer własny zgłoszenia wywozowego. Informacja o zwolnieniu towarów przekazywana jest zgłaszającemu poza systemem i dotyczy zarówno procedury wywozu, jak i tranzytu, natomiast jej brak w terminie wynikającym z pozwoleń, oznacza dla zgłaszającego konieczność oczekiwania na dalsze działania ze strony urzędu celnego.

Jeżeli nie działa tylko system AES/ECS2 PLUS upoważniony nadawca wysyła do systemu NCTS2 PLUS komunikat IE015 z kodem „NZZZ", po którym podaje numer MRN zgłoszenia wywozowego. Jednocześnie na wskazany przez urząd celny adres e - mail zgłaszający powinien przesłać skan zgłoszenia wywozowego. Otrzymanie przez podmiot komunikatu IE029 jest jednoznaczne ze zwolnieniem towarów zarówno do procedury wywozu, jak i tranzytu, natomiast jego brak w terminie określonym w pozwoleniu na stosowanie procedury uproszczonej w tranzycie oznacza dla zgłaszającego konieczność oczekiwania na dalsze działania ze strony urzędu celnego (w zakresie wywozu lub tranzytu).

Część 4. Urząd zdarzenia

W trakcie przewozu mogą mieć miejsce nieoczekiwane zdarzenia, w szczególności:

- typ 1 - przewoźnik został zmuszony do zmiany trasy przewozu wyznaczonej przez urząd wyjścia, z uwagi na wystąpienie okoliczności od niego niezależnych;
- typ 2 - podczas operacji transportu nastąpiło naruszenie zamknięć celnych lub doszło do manipulacji przy zamknięciach celnych z przyczyn niezależnych od przewoźnika;
- typ 3 - pod nadzorem organu celnego dokonuje się przeładunku towarów z jednego środka transportu na drugi;
- typ 4 - nieuchronne zagrożenie uzasadnia natychmiastowy częściowy lub całkowity rozładunek środka transportu, na który nałożono zamknięcie celne;
- typ 5 - doszło do zdarzenia, które może mieć wpływ na możliwość wywiązania się osoby uprawnionej do korzystania z procedury lub przewoźnika z ciążących na nich obowiązków;
- typ 6 - doszło do zmiany dowolnego elementu stanowiącego pojedynczy środek transportu.

Przewoźnik, osoba korzystająca z procedury tranzytu, nadawca towaru lub odbiorca towaru ma obowiązek każdorazowego przekazywania informacji o wystąpieniu któregokolwiek z wymienionych zdarzeń do oddziału celnego właściwego dla miejsca tego zdarzenia – oddział ten podejmuje decyzję:

- wyraża zgodę na ew. przeładunek/zmiany i kontynuację operacji tranzytowej i wprowadza informację w systemie w roli urzędu zdarzenia: zgoda może być uwarunkowana obecnością funkcjonariusza przy przeładunku i/lub nałożeniem nowych zamknięć, lub
- nie wyraża zgody na przeładunek/zmiany i dokonuje zakończenia operacji tranzytowej w roli urzędu przeznaczenia.

Powiadomienie o **przeładunku (zdarzenie typ 3 lub 6)** może być dokonane poprzez przesłanie przez Podmiot do właściwego urzędu komunikatu IE280.

Uwaga: IE280 to komunikat krajowy i może być stosowany jedynie do przekazania informacji do polskiego urzędu zdarzenia (w odniesieniu do zdarzenia zaistniałego na terytorium Polski).

Zasady:

- **podmioty posiadające zgody na przeładunki** w ramach udzielonych pozwoleń na uproszczenia (upoważniony nadawca i upoważniony odbiorca) lub zgód generalnych:

  Stosowanie komunikatu jest obligatoryjne, w przypadku chęci skorzystania przez podmiot z ww. zgody i może być stosowane wyłącznie zgodnie z warunkami tam określonymi. W szczególności dotyczy tylko operacji z polskim urzędem przeznaczenia.

  Podmiot podaje numer pozwolenia na uproszczenie zawierającego zgodę na przeładunek lub numer zgody generalnej. Następuje automatyczna obsługa przez system NCTS2 PLUS.

  Jest możliwe skorzystanie z komunikatu IE280 przez Podmiot posiadający zgodę na przeładunki w przypadku operacji z zagranicznym uc przeznaczenia, ale w takim wypadku w komunikacie IE280 nie wolno umieszczać grupy danych Authorisation, a obsługa komunikatu jest dokonywana w sposób manualny, zgodnie z zasadami standardowymi obowiązującymi dla podmiotów nie posiadających zgód na przeładunki.

- **podmioty nie posiadające ww. zgód na przeładunki**:

  Stosowanie komunikatu jest opcjonalne, jako alternatywa do powiadomienia pozasystemowego. Obsługa otrzymanego komunikatu jest dokonywana w sposób manualny (weryfikacja, przyjęcie/odrzucenie).

Zgoda na przeładunek komunikowana jest do Podmiotu za pomocą komunikatu UPO, zaś brak zgody za pomocą komunikatu IE906.

Informacje o zdarzeniach uzyskane w komunikacie IE280 są odpowiednio rejestrowane i klasyfikowane przez system i – jeśli jest to wymagane – rozsyłane komunikatem IE181/IE182. W przypadku przekazania informacji o zdarzeniu pozasystemowo, Urząd zdarzenia wprowadza do systemu informację o tym zdarzeniu i wysyła do urzędu wyjścia komunikat IE180 “Powiadomienie o zdarzeniu”. Urząd wyjścia wysyła komunikaty do zgłaszającego i innych urzędów uczestniczących w operacji tranzytowej.

Część 5. Urząd tranzytowy

Uwaga: ta część nie dotyczy operacji TIR.

Urzędem tranzytowym w operacjach T1, T2 i T2F jest urząd graniczny:

– po drugiej stronie obszaru celnego kraju-strony Konwencji o WPT: np. w operacji T1 lub T2 z Polski do Rumunii przez Ukrainę będą dwa urzędy tranzytowe – jeden w urzędzie granicznym w Ukrainie (na granicy z Polską) a drugi w Rumunii (na granicy z Ukrainą), lub

– w obszarze celnym UE, jeżeli przewóz odbywa się przez obszar celny kraju nie będącego stroną Konwencji o WPT (wtedy procedura tranzytu unijnego jest zawieszona na obszarze kraju trzeciego): np. w operacji T1 lub T2 z Polski na Litwę przez Białoruś będą dwa urzędy tranzytowe – w Polsce i na Litwie. W takim przypadku zgłoszenie nie zawiera informacji o urzędzie wyprowadzenia tranzytu, gdyż urząd tranzytowy będzie pełnił rolę urzędu wyprowadzenia tranzytu.

Przewoźnik powinien przedstawić towary wraz z TAD.

Urząd tranzytowy może zezwolić na dalszy przewóz towarów, towary zawrócić lub towary zatrzymać.

Część 6. Urząd wyprowadzenia tranzytu

Urzędem wyprowadzenia tranzytu są urzędy w UE, które:

– graniczą z krajem-stroną Konwencji o wspólnej procedurze tranzytowej (oprócz Szwajcarii i Norwegii, które korzystają z derogacji),

– graniczą z krajem trzecim nie będącym krajem-stroną Konwencji o wspólnej procedurze tranzytowej,

– obsługują ruch lotniczy i morski.

Urząd wyprowadzenia udziela zgody na wyprowadzenie przesyłki w przypadku zmiany trasy przewozu, o ile wcześniej w systemie zostało zarejestrowane zdarzenie polegające na zmianie trasy.

Część 7. Urząd przeznaczenia

Odbiorca towarów powinien poinformować urząd przeznaczenia o przybyciu towarów komunikatem IE007.

7.1 Wynik kontroli w tranzycie

Urząd przeznaczenia rejestruje wynik kontroli w ciągu 3 dni od dnia, w którym towary zostały przedstawione.

Wyjątek: jeżeli towary przewożone są koleją i co najmniej jeden wagon został usunięty z zestawu wagonów kolejowych z przyczyn technicznych: najpóźniej w ciągu 12 dni od dnia, w którym przedstawiono pierwszą część towarów.

Kody wyniku kontroli:

- A1 (Zgodnie): jeżeli dokonano (pełnej lub częściowej) fizycznej kontroli towarów i nie wykryto żadnych nieprawidłowości. Sprawdzane są również: numer rejestracyjny środka transportu przy wyjściu i w miejscu przeznaczenia oraz stan nałożonych zamknięć;
- A2 (Uznano za zgodne): jeżeli
    - przeprowadzono tylko kontrolę dokumentacji (brak fizycznej kontroli towarów) i nie wykryto nieprawidłowości lub gdy nie przeprowadzono żadnej kontroli, lub
    - towary zostały dostarczone upoważnionemu odbiorcy i urząd przeznaczenia podejmuje decyzję o nie przeprowadzaniu kontroli towarów lub dokumentów, a w komunikacie „Uwagi rozładunkowe” (IE044) upoważniony odbiorca nie wykazał nieprawidłowości;
- A5 (Rozbieżności): jeżeli
    - wykryto rozbieżności, które nie doprowadziły do powstania długu,
    - **Przykłady:** brakujące, zerwane lub uszkodzone zamknięcia, towary dostarczone po upływie terminu, nieprawidłowa tożsamość/przynależność państwowa środka transportu, nie wprowadzenie niezbędnych zapisów w przypadku zdarzeń podczas transportu, nieprawidłowa masa bez widocznych śladów manipulowania towarami (niewielkie niezgodności masy w wyniku zaokrąglenia masy),
    - pobrano opłaty w przypadku drobnych rozbieżności,
    - stwierdzono nadwyżkę towarów (tego samego lub innego rodzaju) i nadwyżka zostaje objęta kolejną procedurą celną, lub gdy nie można ustalić statusu unijnego towarów.

Jeżeli towary zostały dostarczone do urzędu przeznaczenia fakt, że stwierdzono nadwyżkę towarów nie powoduje, że urząd wyjścia nie może zamknąć procedury. Towary pierwotnie zgłoszone do tranzytu mogą wówczas zostać zwolnione. W przypadku nadwyżki towarów urząd przeznaczenia wyjaśnia sprawę;

– B1 (Niezgodnie): oznacza rozbieżności, które nie pozwalają na zamknięcie procedury tranzytu. Operacja nie zostaje w systemie zamknięta, a odpowiedzialność osoby uprawnionej do korzystania z procedury i gwaranta obowiązuje do czasu wyjaśnienia sprawy.

Urząd przeznaczenia wysyła do odbiorcy w miejscu przeznaczenia komunikat IE025 z kodami:

– kod 2 „Częściowe zwolnienie towarów z tranzytu": z podaniem pozycji towarowych i ich ilości, które mogą zostać zwolnione do kolejnej procedury celnej, lub
– kod 4 "Towary nie zwolnione z tranzytu": żadna z pozycji towarowych nie może zostać zwolniona z procedury tranzytu.

Niezgodności z kodem B1 powinny zostać wyjaśnione w ciągu 13 dni. Jeżeli urząd wyjścia nie zdoła wyjaśnić niezgodności w ciągu 13 dni rozpoczyna się pobór długu.

Jeżeli niezgodności zostaną wyjaśnione, urząd wyjścia zamyka operację tranzytową.

Po wyjaśnieniu niezgodności urząd przeznaczenia ponownie wysyła do odbiorcy komunikat IE025 z kodami:

– kod 1 „Wszystkie towary zadeklarowane w zgłoszeniu zwolnione – operacja zakończona", lub

– kod 3 "Częściowe zwolnienie z tranzytu – operacja zakończona", gdy zgłoszenie obejmuje przesyłkę/i (House Consignment) lub pozycje towarowe, które nie mogą być zwolnione z tranzytu. W takim przypadku urząd przeznaczenia podaje w komunikacie IE025 tylko te towary, które zostają zwolnione z tranzytu w grupie danych Przesyłki (Consignment).

Zasady dotyczące komunikacji z systemem AIS/IMPORT PLUS:

Powiadomienie lub zgłoszenie do systemu AIS/IMPORT PLUS dotyczące kolejnej procedury importowej/czasowego składowania następujących po procedurze tranzytu, może nastąpić dopiero po otrzymaniu komunikatu IE025 z kodami: 1 „Wszystkie towary zadeklarowane w zgłoszeniu zwolnione – operacja zakończona", 2 „Częściowe zwolnienie towarów" ze wskazaniem rodzaju i ilości towarów zwolnionych, lub 3 „Częściowe zwolnienie z tranzytu – operacja zakończona" (gdy zgłoszenie obejmuje przesyłkę/i (House Consignment) lub pozycje towarowe, które mogą być zwolnione z tranzytu).

W przypadku odebrania komunikatu IE025 z kodem 4 "Towary nie zwolnione z tranzytu" rozpoczyna się pobór długu.

W procedurze TIR urząd przeznaczenia nanosi wynik kontroli na TAD/TSAD i na karnecie TIR.

7.2 Tranzyt po wywozie

Jeśli urząd przeznaczenia stwierdzi rozbieżności/niezgodności w odniesieniu do numerów wywozowych MRN, w zgłoszeniu tranzytowym wysyła do odbierającego towary komunikat IE025 z kodami: 2 – „Częściowe zwolnienie towarów z tranzytu" ze wskazaniem rodzaju i ilości towarów zwolnionych lub 4 – „Towary nie zwolnione z tranzytu".

Urząd wyjścia wysyła do zgłaszającego komunikat IE019 „Niezgodności w urzędzie przeznaczenia".

Po wyjaśnieniu niezgodności urząd przeznaczenia wysyła do odbiorcy towarów komunikat IE025 z informacją, że:

- wszystkie towary mogą zostać zwolnione z tranzytu (kod 1 – „Wszystkie towary zadeklarowane w zgłoszeniu zwolnione – operacja zamknięta"),
- tylko niektóre towary mogą zostać zwolnione z tranzytu mimo zakończenia operacji (kod 3 – „Częściowe zwolnienie z tranzytu – operacja zakończona". Towary zwalniane z tranzytu podaje się w grupie danych Przesyłki (Consignment).

Jeżeli zgłaszający przedstawi dowód, że towary zostały dostarczone do miejsca przeznaczenia urząd wyjścia weryfikuje dowód alternatywny, w tym czy rzeczywisty urząd przeznaczenia jest „właściwy", tj. czy posiada rolę urzędu wyprowadzenia lub znajduje się w kraju-stronie Konwencji o wspólnej procedurze tranzytowej, po czym podejmuje decyzję o zamknięciu operacji.

7.3 Powiązanie z AIS/IMPORT PLUS dla zgłoszeń 1 do 1

W systemie NCTS2 PLUS istnieje możliwość „zamknięcia" tranzytu za pomocą zgłoszenia importowego. Funkcjonalność dostępna jest dla operacji tranzytowych obsługiwanych w procedurze standardowej w urzędzie przeznaczenia, znajdujących się w statusie „Towar przedstawiony". Dane zgłoszenia importowego muszą być tożsame z danymi zgłoszenia tranzytowego (tj. taka sama liczba pozycji, ilość i rodzaj towaru) oraz w zgłoszeniu importowym musi być podany kod TR025.

Po otrzymaniu komunikatu z systemu AIS/IMPORT PLUS następuje sprawdzenie statusu operacji w systemie NCTS2 PLUS w urzędzie przeznaczenia oraz weryfikacja przekazanych danych (nr pozycji, kod towaru, masa brutto). W przypadku pozytywnej weryfikacji, operacja tranzytowa zostaje zakończona z wynikiem kontroli „A2" a do przedstawiającego wysłany zostaje komunikat IE025.

7.4 Procedura BCP

W przypadku lokalnej awarii systemu urząd przeznaczenia może podjąć decyzję o przejściu na zasady procedury BCP.

W operacjach, które były już otwarte w systemie, po przywróceniu działania systemu urząd przeznaczenia rejestruje w systemie przybycie i wyniki kontroli. Operacje otwarte poza systemem (TAD lub karnet TIR, pieczęć „Procedura ciągłości działania") urząd przeznaczenia obsługuje poza systemem.

Powiadomienie lub zgłoszenie celne do systemu AIS/IMPORT PLUS dotyczące kolejnej procedury importowej/czasowego składowania następujących po procedurze tranzytu może nastąpić dopiero po odebraniu komunikatu IE025.

Część 8. Upoważniony odbiorca

Upoważniony odbiorca może dokonać zakończenia operacji poza godzinami pracy urzędu celnego w sytuacjach, gdy możliwość taka wynika z pozwolenia – zarówno pozwolenia dotyczącego procedury tranzytu, jak również pozwolenia dotyczącego kolejnej procedury, którą będą obejmowane towary po procedurze tranzytu. Czas automatycznego zwolnienia towarów do rozładunku jest określony w pozwoleniu na stosowanie uproszczeń.

Dodatkowe dane dotyczące kończonych operacji TIR zgodnie z załącznikiem 10 do Konwencji TIR wprowadzane są przez upoważnionych odbiorców TIR i przesyłane w komunikacie IE044 „Uwagi rozładunkowe". Dane te są odpowiednio uzupełniane (wyniki kontroli) jedynie w przypadku stwierdzenia rozbieżności przez upoważnionego odbiorcę TIR lub decyzji o kontroli podjętej przez urząd celny.

W przypadku przesłania przez upoważnionego odbiorcę komunikatu IE044 z informacją o rozbieżnościach urząd celny powinien podjąć decyzję dotyczącą kontroli.

Zasady dotyczące wysyłania do upoważnionego odbiorcy komunikatu IE025 zostały określone w Części Urząd przeznaczenia pkt. 7.1.

Uwaga:

Operatorzy kurierscy lub operatorzy transportu drobnicowego, posiadający pozwolenie AEO, mogą dysponować towarami bezpośrednio po zakończeniu operacji, gdy w komunikacie IE044 „Uwagi rozładunkowe" upoważniony odbiorca wykaże rozbieżności w ilości towarów (braki lub nadwyżki), co do których istnieje uzasadnione przypuszczenie, że rozbieżności są wynikiem oczywistej pomyłki przy załadunku towarów na środek transportu w miejscu wyjścia. W tej sytuacji dla celów objęcia kolejną procedurą celną lub czasowym składowaniem upoważniony odbiorca może dysponować całością towarów, jaka była mu dostarczona w procedurze tranzytu, bez

konieczności oczekiwania na otrzymanie komunikatu IE025, jednakże nie zwalnia to upoważnionego odbiorcy oraz osoby uprawnionej do korzystania z procedury tranzytu od ewentualnej odpowiedzialności za powstały dług w tranzycie.

W takim przypadku zgłaszający w zgłoszeniu importowym lub dokumentach PWD i DSK składanych po procedurze tranzytu podaje kod „IMP04", a system AIS/IMPORT PLUS nie będzie sprawdzał, czy dla danego MRN tranzytowego został wygenerowany komunikat IE025.

8.1 Procedura BCP

Stosowane są zasady dotyczące ogólnopolskiej niedostępności, ale do komunikacji pomiędzy upoważnionym odbiorcą i urzędem nie stosuje się systemu KOMUNIKATOR+.

W przypadku braku możliwości wymiany komunikatów w systemie informacja zawarta w komunikatach musi zostać przekazana w sposób uzgodniony z urzędem określonym w pozwoleniu.

Upoważniony odbiorca przesyła powiadomienie w procedurze BCP, a następnie w terminie określonym w pozwoleniu dokonuje rozładunku towarów i przesyła informacje zawarte w komunikacie IE044 „Uwagi rozładunkowe".

Zwolnienie towarów z tranzytu następuje w terminie określonym w pozwoleniu (o ile nie została podjęta decyzja o kontroli towarów).

Jeżeli upoważniony odbiorca posiada pozwolenie na kończenie operacji poza godzinami urzędowania oddziału celnego możliwość tę zachowuje również w przypadku awarii systemu. Możliwe jest również zwolnienie z przekazywania powiadomienia, jeżeli wynika to z pozwolenia.

W przypadku operacji, które otwarte były poza systemem (TAD lub karnet TIR) ich obsługa następuje do końca poza systemem. Upoważniony odbiorca powinien zarejestrować dokument TAD lub karnet TIR w prowadzonym rejestrze powiadomień. Wymiana informacji pomiędzy upoważnionym odbiorcą a urzędem następuje zgodnie z pozwoleniem.

***Uwaga:** jeżeli operacja otwarta była poza systemem zgłaszający w komunikacie do systemu AIS/IMPORT PLUS w atrybucie Dokument poprzedni przed numerem awaryjnym będzie podawał literę „A", po której system AIS/IMPORT PLUS rozpozna, że była procedura BCP w tranzycie i nie będzie komunikacji z systemem NCTS2 PLUS.*

Część 9. Postępowanie poszukiwawcze

W przypadku nie przedstawienia towarów w urzędzie przeznaczenia w wyznaczonym terminie zgłaszający otrzymuje komunikat IE140 „Zapytanie do podmiotu o nie zakończoną operację tranzytową” i/lub odpowiadające temu komunikatowi pismo. Zgłaszający powinien udzielić odpowiedzi w terminie do 28 dni liczonych od daty przesłania komunikatu IE140 lub od daty pisma. Zgłaszający powinien odpowiedzieć komunikatem IE141 „Odpowiedź na zapytanie do podmiotu o nie zakończoną operację tranzytową” lub w innej formie, w zależności od formy zapytania ze strony organu celnego.

Informacje o istnieniu dowodu alternatywnego zgłaszający powinien podać w komunikacie IE141, a następnie zgłaszający powinien przesłać ten dowód drogą pocztową.

Jeżeli zgłaszający:

– nie udzieli odpowiedzi w terminie wyznaczonym w komunikacie IE140: urząd celny przeprowadza procedurę poboru,

– udzieli niewystarczającej odpowiedzi, tj. takiej, która nie pozwala organowi celnemu na podjęcie decyzji o zamknięciu operacji, urząd celny decyduje o dalszym postępowaniu.

Osoba uprawniona do korzystania z procedury tranzytu i inne osoby, które przyczyniły się do powstania nieprawidłowości w procedurze tranzytu, mogą być wezwane do zapłaty należności ciążących na towarach.

Informacje o publikacji
Data publikacji: 31.01.2025
Komórka odpowiedzialna: Departament Ceł MF (DC8)